
Ne legyenek „törvényes” és „törvénytelen” magyarok!

2013. 6. 13.

Az Erdélyi Magyar Néppárt figyelemmel követi az alkotmánymódosítás folyamatát, tudatában annak, hogy az új alkotmányban foglaltak elősegíthetik, de meg is nehezíthetik az erdélyi magyar közösség autonómiatörekvéseinek érvényesítését.

Ennek szellemében üdvözlö, hogy a román Parlament alkotmánymódosító bizottsága elfogadta azt a javaslatot, miszerint a nemzeti kisebbségek szabadon, nyilvánosan használhatják etnikai, kulturális, nyelvi és vallási identitásukat kifejező saját jelképeiket. Ez egy olyan eredmény lehet – ha a kitétel valóban bekerül majd az új alkotmány 12. cikkelyébe –, amely a politikai képviselet és a magyar diplomácia által is támogatott erdélyi magyar közösség közvetlen megnyilvánulásának példaértékű következménye. Meggyőződésünk, hogy az elmúlt hónapok köztéri megmozdulásai, a közösségi és nemzeti jelképek, a székely és a magyar zászló használatáért rendezett demonstrációk és a közösségi fellépés más formái jelentős mértékben hozzájárultak ahhoz, hogy az alkotmánymódosító bizottság csütörtöki döntésével biztató lépés történjen a kisebbségi közösségek nemzeti szimbólumai szabad használatának alkotmányos garanciája felé.

Biztató fejlemény az is, hogy az alaptörvény 6. cikkelyének tervezetébe bekerült új kitételekben – ha kezdetlegesen is, de legalább – körvonalazódik **a kisebbségi közösségek kulturális autonómiájának** közjogi lehetősége.

Az viszont kimondottan aggasztónak tartjuk, hogy az RMDSZ által előterjesztett és a bizottság által szinte egyöntetűen támogatott indítvány szerint a kulturális autonómia intézményének létrehozási jogát nem a közösség kezébe adják, hogy annak tagjai általános, titkos és közvetlen választás útján hozzák létre döntéshozó és végrehajtó testületeiket, hanem egy kellően nem definiált szervezet – **a nemzeti kisebbség úgymond „törvényes” képviselője** – kizárólagos hatáskörébe utalják. Mindez előrevetíti, hogy ez a hatáskört a későbbi törvényi szabályozás az RMDSZ-re szabja majd, és ezáltal a szövetség csúcsvezetése lehetőséget kap arra, hogy – a közösség nevében fellépve, de annak demokratikus ellenőrzése alól kivonva magát – kisajátítsa a kulturális autonómia intézményeinek létrehozását és működtetését, ékes példáját szolgáltatva ezzel a minden körülmények között kerülendő és káros etnobiznisznek. A demokrácia alapelveinek mondana ellent, ha ebben az ügyben egy szűk csoport szerezne meg a kizárólagos döntési hatáskört, különösen az utóbbi évek választási fejleményeinek tükrében, amikor is az erdélyi magyar társadalom két évtized késéssel ugyan, de végre elindult a plurális demokrácia útján.

A bizottsági döntésben egyértelműen tetten érhető a román kormányzati többségnek az a

törekvése is, hogy a *divide et impera* ősi hatalomtechnikai gyakorlat szellemében **jó és rossz, „törvényes” és „törvénytelen”, együttműködő és együttműködésre képtelen magyarokra, illetve magyar politikai szervezetekre** ossza a közösséget. Ugyanakkor az a szándék is látszik, hogy az egységes és homogén nemzetállami törekvéseiben mindeddig többé-kevésbé következetes bukaresti hatalom ettől a látszólagos engedménytől egyrészt a számára igen hátrányos területi-közigazgatási reformtervek miatt „felfokozott erdélyi magyar kedélyek” lehűtését reméli, másrészt a modellértékűnek kommunikált romániai kisebbségvédelmi intézkedések újabb bizonyítékát mutatja fel a nemzetközi közvéleménynek.

Felsejlik továbbá egy, a romániai politikára oly jellemző titkos háttéralku is, amelynek akár az is része lehet, hogy az erdélyi magyar közösség „törvényes képviselői” a közösség nevében egy kulturális látszat-autonómiáért cserében feladták a Székelyföld, mint önálló közigazgatási régió létrehozásának igényét, jelentősen csökkentve ezáltal az erdélyi – területi és személyi elvű – autonómiák integrált rendszere megteremtésének esélyeit.

Az Erdélyi Magyar Néppárt nem lesz részese ilyen típusú politikai érdekérvényesítésnek, és arra szólítja a Romániai Magyar Demokrata Szövetség parlamenti képviselőit, hogy ők se váljanak cinkossá ebben.

Toró T. Tibor
az Erdélyi Magyar Néppárt elnöke